Total number of printed pages-12

4(Sem-2) PRMN

2013

COMMERCE

Principles of Management

Paper: 203

Full Marks: 80

Time: Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer Q. No. 1, 2, 3 and any four from the rest.

1, 2, 3 নং প্ৰশ্ন আৰু বাকী প্ৰশ্নবোৰৰ পৰা **যিকোনো চাৰিটাৰ** উত্তৰ লিখিবা।

1. Choose the correct option from the following: $1 \times 10=10$

নিম্নেক্ত উত্তৰসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

- (a) Leadership is associated with which of the following skills of a manager?
  নিম্নোক্ত কোনটো নৈপুণ্যৰ লগত পৰিচালক এজা নেতৃত্ব প্ৰদান পাৰদৰ্শিতা জড়িত ?
  - (i) Conceptual skill ধাৰণাবাদ নৈপুণ্য
  - (ii) Interpersonal skill অন্তঃব্যক্তিগত নৈপুণ্য
  - (iii) Technical skill কাৰিকৰী নৈপুণ্য
  - (iv) Political skill ৰাজনৈতিক নৈপুণ্য
- (b) Henri Fayol's contribution to the science c management is regarded as বৈজ্ঞানিক পৰিকল্পনাত Henri Fayol ৰ অবদান নিমো কোনটো সূত্ৰৰ সৈতে জড়িত
  - (i) Scientific Management বৈজ্ঞানিক পৰিচালনা
  - (ii) General Administrative Theory সাধাৰণ প্ৰশাসনীয় সূত্ৰ
  - (iii) Human Relation মানৱ সম্পৰ্কীয়
  - (iv) Behavioural Theory আচৰণৰ সূত্ৰ

Plans which establish overall objectives and position of an organisation in terms of its environment is known as

যি সমূহ পৰিকল্পনাই সামগ্ৰিক উদ্দেশ্য প্ৰতিষ্ঠা কৰে আৰু এটা সংগঠনক পৰিবেশ ভিত্তিত অবস্থান গঢ়ি তোলে তাক নিম্নোক্ত কোনটো নামেৰে জনা যায়

- (i) Specific plan নিৰ্দিষ্ট পৰিকল্পনা
- (ii) Short term plan ব্ৰসামাদী পৰিকল্পনা
- (iii) Tactical plan বিচফণ পৰিকল্পনা
- (iv) Strategic plan
  কৌশলী পৰিকল্পনা

An organisational structure that groups similar occupational specialities together is known as

া গাংগঠনিক গাথঁনিয়ে সদৃশ বৃত্তিগত বৈশিষ্ট্যসমূহক কোনটো কৰে তাক নিম্নোক্ত কোনটো নামেৰে জনা যায়

Simple structure

Divisional structure

MN

- (iii) Project structure প্রকল্প গাথাঁনি
- (iv) Functional structure কাৰ্য্যকৰী গাথঁনি
- Which of the following does not constitu sexual harassment at work place? কৰ্মস্থলত যৌন আতিশায্য কৰা বুলি নিম্নোক্ত কোন পৰিগণিত নহয়?
  - Participation in a debate on sexu harassment যৌন আতিশায্য কৰা বিতৰ্কত অংশগ্ৰহণ
  - (ii) Passing sexual remark যৌনগ্ৰাহী মন্তব্য কৰা
  - (iii) Unwanted touching অনাকাংক্ষিত স্পর্ম
  - (iv) Sexual advance যৌন আবেদন
- Which one of the following barriers communication is responsible for misleading disclosure by a corporate house? যোগাযোগৰ নিম্নোক্ত প্ৰতিবন্ধকবোৰৰ কোনটো কৰপ'ৰ হাউসে বিপথে চালনা কৰা প্ৰকাশৰ বাবে দায়ী?
  - Filtering পৰিস্ৰাৱন

- Selective perception নিৰ্বাচিত বোধজ্ঞান
- (iii) Information overload সংবাদ অতিভাৰ
- (iv) Jargon. বিশেষ শব্দভাণ্ডাৰ।
- Which one of the following needs of Maslaw's motivation theory has a resemblance with the "Recognition need" of Herzberg?

মেচলৰ কৰ্মপ্ৰেৰণা সূত্ৰৰ কোনটো প্ৰয়োজনীতাৰ লগত হাৰ্জবাৰ্গৰ ''স্বীকৃত প্ৰয়োজনীয়তা''ৰ মিল দেখা যায়?

- Physiological need দৈহিক প্রয়োজনীয়তা
- Safety needs নিৰাপতাৰ্জনিত প্ৰয়োজনীয়তা
- (III) Social needs मार्गाजन প্রয়োজনীয়তা
- (iv) Esteem needs. মর্যাদা সম্পর্কীয় প্রয়োজনীয়তা।

Contd.

- (h) Management by exception is an import principle of ব্যতিক্রমী পৰিচালনা নিম্নোক্ত কোনটোৰ এক গুৰুষ নীতি বুলি ধৰা হয়।
  - (i) Management পৰিচালনা
  - (ii) Control নিয়ন্ত্রণ
  - (iii) Performance appraisal দক্ষতা নিৰূপণ
  - (iv) Management by objective উদ্দেশ্যধর্মী পৰিচালনা
- (i) Who introduced the concept of value che in management?
  পৰিচালনা পোনপ্ৰথমে "ভেলু চেইন" নীতিৰ বে অবতাৰণা কৰিছিল?
  - (i) Michael Porter মাইকেল পটাৰ
  - (ii) Tom Peter টম পিটাৰ
  - (iii) Peter F. Druker পিটাৰ এফ্ দ্ৰুকাৰ্
  - (iv) H. Simon এইচ্ চাইমন

- Which of the following is not within the formal process of communication?
  নিম্নোক্ত কোনটো সংযোগৰ আনুষ্ঠানিক প্ৰক্ৰিয়াৰ ভিতৰত নপৰে?
  - i) Encoding সাংকেতিকৰণ
  - (ii) Interpreting অর্থ ভাঙনি
  - (iii) Decoding সক্ষেতোদ্ধাৰ
  - (iv) Feedback গ্ৰহণকাৰীৰ মতামত

Answer the following Questions: (each answer not to exceed 50 words): 2×5

নিম্নোক্ত প্ৰশ্নসমূহৰ প্ৰতিটো উত্তৰ 50 টা শব্দৰ ভিতৰত কৰা :

(a) State the essence of Howthorne studies made upon workers of Western Electric Company.
 ওৱেস্টার্ন ইলেকট্রিক কোম্পানিৰ কর্মচাৰীৰ ওপৰত কৰা Howthorne অধ্যয়নৰ মূল উদ্দেশ্য কি আছিল লিখা।

- (b) State two major distinctions betwee Management by Objectives and Traditic Goal Setting Plan.
  - উদ্দেশ্যধৰ্মী পৰিচালনা আৰু পৰম্পৰাগত লক্ষ্য নিধা আচঁনিৰ মাজৰ দুটা মুখ্য পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।
- (c) Enumerate the steps in decision making process.

  সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ প্ৰক্ৰিয়াত গ্ৰহণ কৰা পদক্ষেপসা
  আলোচনা কৰা।
- (d) What additional divisions do you suggest the marketing department of a mod corporate house having large production বৃহৎ উৎপাদনত ব্ৰতী এটা আধুনিক কোম্পানিৰ বিশ্ব বিভাগৰ অতিৰক্তি বিভাগীকৰণৰ বাবে তুমি কি প্ৰব্যাগৱঢ়াবা ?
- (e) List out a few of the non-monetary benewhich could motivate employees.

  কৰ্মচাৰীক কৰ্মপ্ৰেৰণা যোগাবলৈ কিছু অনাবি
  ব্যবস্থাৱলীৰ তালিকা লিখা।

Answer any five of the following questions:

 4×5

ি কোনো পাঁচোটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া:

- (a) How planning promises are useful in formulation of plans?
  আচঁনি গ্ৰহণত পৰিকল্পনাৰ পৰিবেশৰ গুৰুত্ব নিৰ্ণয় কৰা।
- (h) What are the limits of authority?

  কৰ্তৃত্বৰ সীমাবদ্ধতা মানে কি বুজা লিখা।
- (c) How to select a suitable medium of Communication?
  যোগাযোগৰ বাবে এক উপযোগী মাধ্যম কেনেকৈ নিৰূপণ কৰিবা লিখা।
- (d) What are the human aspects in effecting a change?
  পৰিবৰ্তন সাধন প্ৰক্ৰিয়াত মানবীয় দৃষ্টিকোণসমূহ কি কি লিখা।
- e) Explain carrot and stick approach in motivation.

  কর্মপ্রেৰণাৰ ক্ষেত্রত পুৰস্কাৰ আৰু নিয়ন্ত্রণৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) State the problem in appointing st authority in organisational control. সাংগঠনিক নিয়ন্ত্ৰণত ষ্টাফ্ কর্তৃত্ব নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত সমস্যাসমূহ আলোচনা কৰা।
- 4. What are the *two* approaches of the Neo-class era of management? How would you distinguist between them?

পৰিচালনাৰ নব্য-পৌৰাণিক ধাৰাৰ মুখ্য ধাৰণা দুটি কি কি বি এই ধাৰণাদ্বয়ৰ মাজৰ থকা পাৰ্থক্য আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Explain briefly the fundamental contribution. Herbert Simon to the science of management. I state the basic tenets of Tom Peter's Excel Management theory.

পৰিচালনা বিজ্ঞানত Herbert Simon ৰ মৌলিক আ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা। লগতে Tom Peter ৰ ব পৰিচালনা সূত্ৰৰ মৌলিক নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

5. Explain four basic principles of decision mal Also state the approach in decision making.

সিদ্ধান্ত গ্ৰহণকাৰ্য্যৰ চাৰিটা মূল নীতিৰ আলোচনা কৰা।

সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কাৰ্য্যত গ্ৰহণীয় পদক্ষেপসমূহৰ আলোচনা

10

Or / অথবা

Discuss the planning process of a large manufacturing organisation. Also state the limitation of planning.

6+4

এটা বৃহৎ উৎপাদনকাৰী সংগঠনৰ পৰিকল্পনাৰ প্ৰক্ৰিয়া আলোচনা নবা। লগতে পৰিকল্পনাৰ সীমাবদ্ধতা আলোচনা কৰা।

In what way authority can be distinguished from responsibility? Also state the source of authority.

6+4

কৰ্তৃত্ব আৰু দায়িত্বৰ মাজত প্ৰভেদ আলোচনা কৰা। লগতে নেতৃত্বৰ উৎস সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What do you mean by span of management? Explain in this connection the factors that determine an ideal span of control. 5+5 পৰিচালনাৰ দীঘ বুলিলে কি বুজা লিখা। এই প্ৰসঙ্গত নিয়ন্ত্ৰণৰ আদৰ্শনীয় দীঘ নিৰ্ণয় কৰা উপাদানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Distinguish between formal and informal Communication. What are the essential elements of a good communication system?

5+5

11

আনুষ্ঠানিক আৰু অনা-আনুষ্ঠানিক যোগাযোগৰ মাজৰ প্রভেশ আলোচনা কৰা। এটা উৎকৃষ্ট যোগাযোগ প্রক্রিয়াৰ অত্যাৱশ্যকীয়া উপাদানসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Enumerate the assumptions of McGregor's theory X with theory Y. Also identify *three* distinctions between them.

McGregor'ৰ সূত্ৰ X আৰু সূত্ৰ Y ৰ পূৰ্বানুমানসমূহ আলোচনা কৰা। লগতে এই ধাৰণাদুটাৰ মাজৰ তিনিটা পাৰ্থক্য চিনাক্ত কৰা॥

8. State the major areas which require managerial control in an undertaking. Also discuss the limitations of control system.

5+5

এটা প্ৰতিষ্ঠানত পৰিচালনাৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰয়োজনীয়তা থকা মুৰ্ক্তিক্ষেত্ৰসমূহ কি কি লিখা। লগতে নিয়ন্ত্ৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ সীমাবদ্ধতালোচনা কৰা।